

 IEA
TIMSS

2023

Učenička postignuća iz matematike i prirodoslovlja

TIMSS isječak

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO,
OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

TIMSS & PIRLS
BOSTON COLLEGE

Bosna i Hercegovina

TIMSS 2023

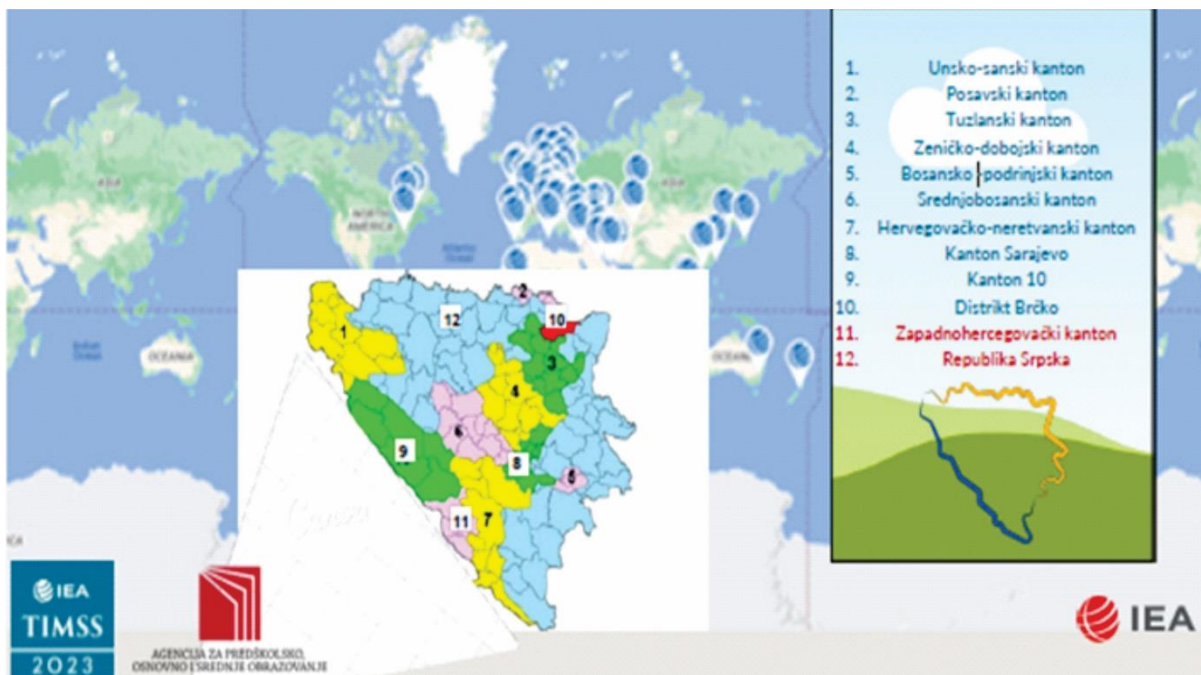
IEA

TIMSS & PIRLS

BOSTON COLLEGE

Prosječna postignuća iz
matematike i prirodoslovlja,
TIMSS 2023, Bosna i Hercegovina

U okviru TIMSS 2023 istraživanja, u kojemu je sudjelovalo 120 škola iz Bosne i Hercegovine, 3391 učenik, njihovi učitelji i roditelji¹, posebna pozornost posvećena je analizi razlika u postignućima iz matematike i prirodoslovlja u ovisnosti o lokalitetu škole, odnosno administrativnoj pripadnosti. S obzirom na decentralizirane obrazovne sustave Bosne i Hercegovine, u kojima se obrazovanje organizira na razini entiteta i Brčko distrikta BiH, a u Federaciji BiH dodatno i na kantonalnoj razini, bilo je opravdano ispitati razlike u učeničkim postignućima. Rezultati, koji pokazuju da su postignuća učenika u Bosni i Hercegovini ispod međunarodnoga prosjeka, dodatno ističu važnost razumijevanja regionalnih obrazovnih dispariteta i njihovoga utjecaja na kvalitetu obrazovanja.

¹ U uzorku Bosne i Hercegovine nisu sudjelovali učenici iz Republike Srpske i Zapadnohercegovačkoga kantona zbog odluke nadležnih ministarstava o ne sudjelovanju u međunarodnome istraživanju TIMSS 2023.

Uzorak istraživanja

120 škola
183 škole
početni uzorak
62% populacije

236 nastavnika

3391 učenika
10,2 prosjek godina

Rezultati istraživanja pokazuju da su postignuća učenika iz Bosne i Hercegovine u obadva nastavna predmeta znatno ispod međunarodnoga prosjeka, uključujući i najuspješnije učenike (Slika 1. i Slika 2.).

Najviša prosječna postignuća ostvarili su učenici iz Kantona Sarajevo, dok su najniže rezultate ostvarili učenici iz Srednjobosanskoga kantona. Ovi podaci ukazuju na izražene regionalne razlike u obrazovnim ishodima, što dodatno naglašava potrebu za detaljnijom analizom mogućih čimbenika koji doprinose ovim varijacijama, kao i za donošenje usmjerenih obrazovnih politika u cilju unaprjeđenja postignuća učenika na svim razinama.

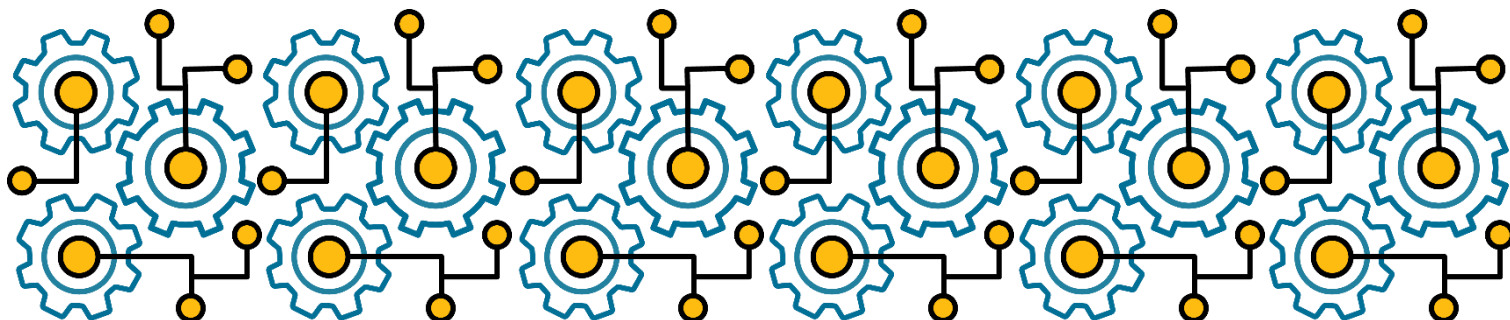
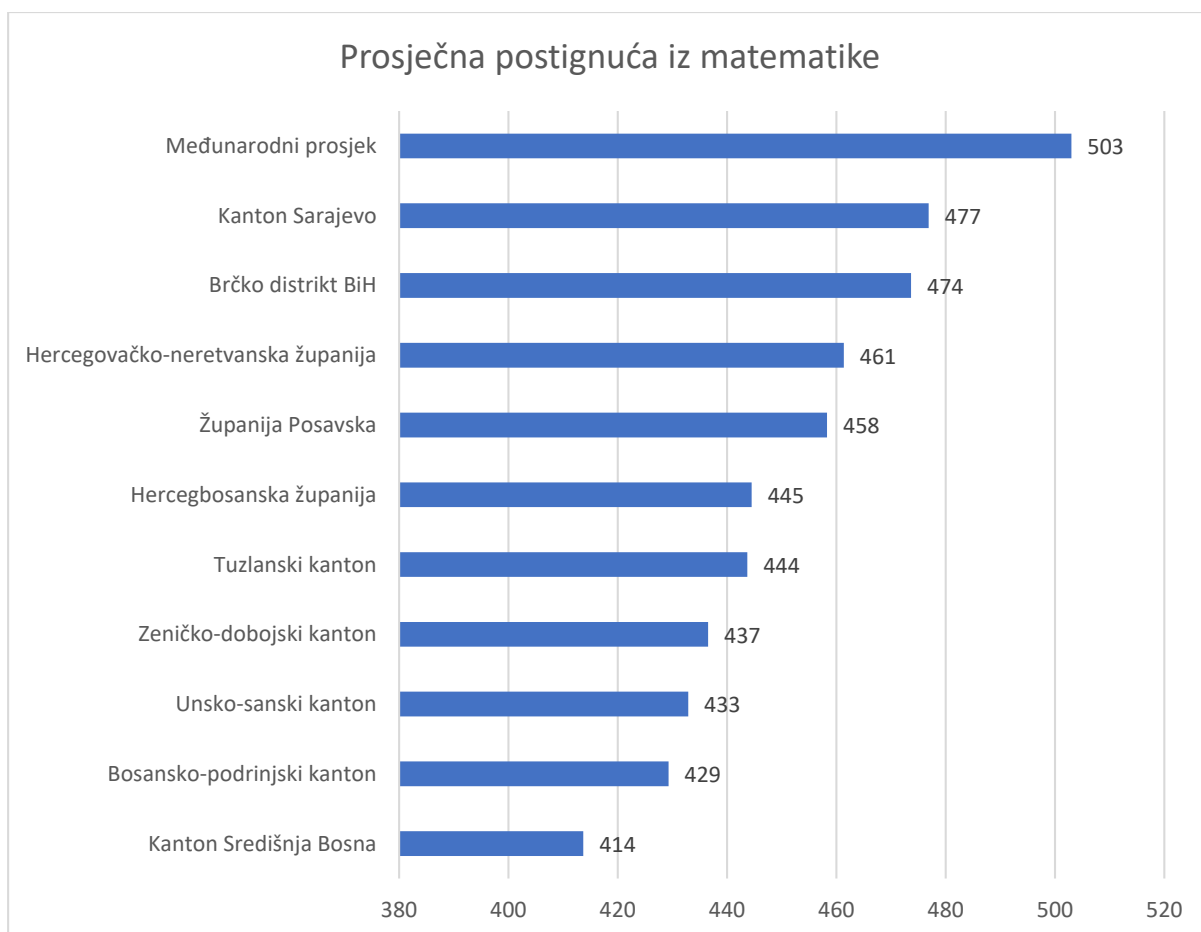

IEA

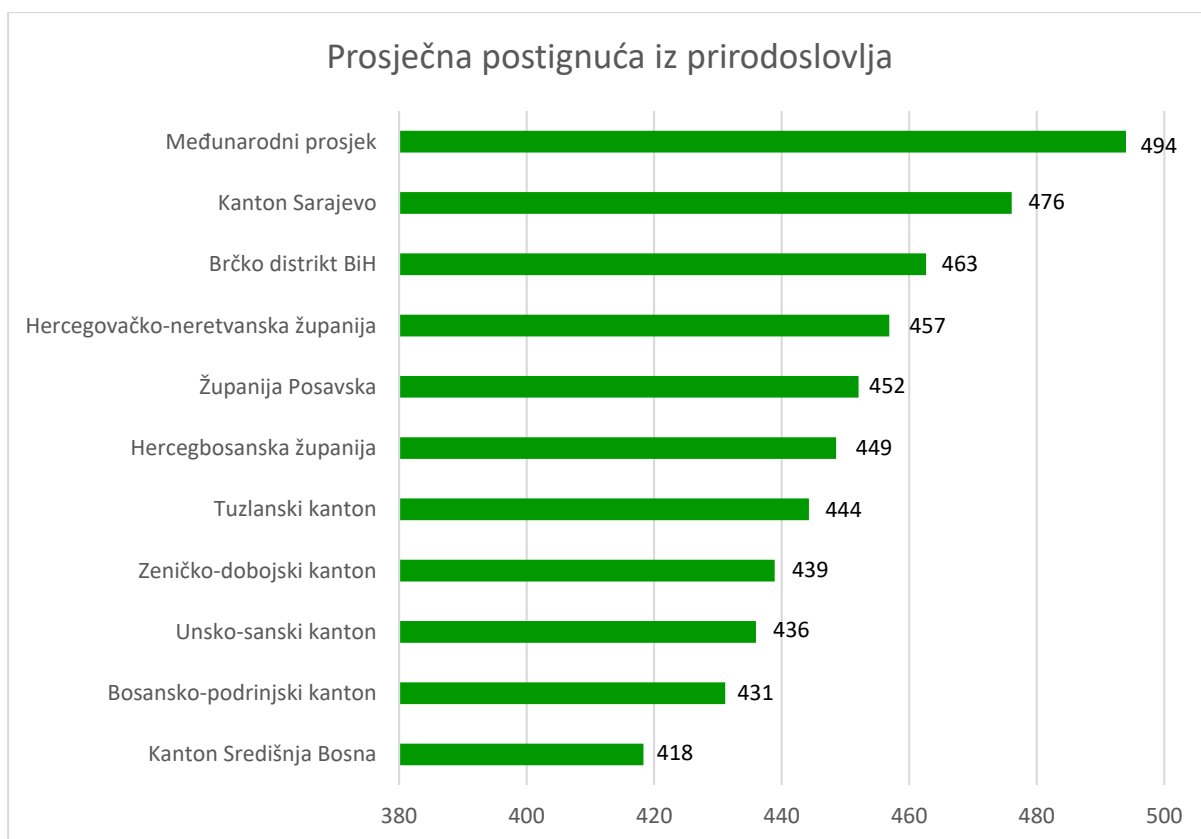
TIMSS & PIRLS
BOSTON COLLEGE

Slika 1

Slika 2

Razlike u postignućima učenika između kantona i Brčko Distrikta BiH mogu biti rezultat međusobnoga djelovanja različitih čimbenika, uključujući i varijacije u kvaliteti nastavnoga procesa, dostupnosti obrazovnih resursa, socioekonomske statusu učenika te razlikama u obrazovnim politikama i njihovim prioritetima. Svi navedeni čimbenici prepoznati su i analizirani u cjelokupnome izvješću TIMSS 2023 za Bosnu i Hercegovinu. Od posebne važnosti jeste istražiti i adresirati navedene razlike kako bi se osiguralo pravednije obrazovno okruženje za sve učenike. Preporučuje se ciljano ulaganje u profesionalni razvoj nastavnika, unaprjeđenje školskih resursa i osiguranje podrške učenicima u administrativnim jedinicama s nižim postignućima kako bi se smanjile postojeće nejednakosti.

IEA

TIMSS & PIRLS

BOSTON COLLEGE

U daljnjim sekundarnim analizama planirano je i dalje baviti se drugim kontekstualnim čimbenicima koji mogu imati utjecaj na razlike u učeničkim postignućima. Posebna pozornost bit će posvećena utjecaju socioekonomskoga statusa, školskog okružja, obiteljskoga okružja, samopouzdanja učenika, stavovima učenika spram učenja, sigurnosti učenika u školi, bilo kakvome obliku vršnjačkoga nasilja, profesionalnome razvoju nastavnika, razvoju informacijske i računalne pismenosti, razlikama između ruralnih i urbanih škola i sl.

Detaljnije razumijevanje navedenih čimbenika omogućit će oblikovanje ciljanih strategija i politika koje mogu doprinijeti stvaranju podržavajućega obrazovnog okružja, osnaživanju učenika i nastavnika, te smanjenju nejednakosti u obrazovnim postignućima između različitih uzoraka učenika iz Bosne i Hercegovine.

Analizom je dobiven uvid u prosječna postignuća učenika iz matematike i prirodoslovlja u različitim kantonima u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH. Dublje analize ovih rezultata, uključujući istraživanje kontekstualnih čimbenika koji doprinose uočenim razlikama, bit će provedene unutar kratkih TIMSS isječaka i sekundarnih analiza.

